

ΜΑΘΗΜΑ IV, ΜΑΘΗΜΑ XIV**ΚΕΙΜΕΝΟ**

α) Rōmāni in suppliciis deōrum magnifici sed domi parci erant. Iustitiā inter se certābant et patriam curābant. In bello pericula audaciā propulsābant et beneficiis amicitias parābant. Delecti consultābant patriae; eis corpus ex annis infirmum sed ingenium propter sapientiam validum erat.

β) Ibi vix animum sollicitum somno dederat, cum repente apparuit ei species horrenda. Existimāvit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et facie squalidā, similem effigiēi mortui. Quem simul aspexit Cassius, timōrem concēpit nomenque eius audīre cupīvit. Respondit ille se esse Orcum.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφραστούν στη Νέα Ελληνική τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B. 1. Να αντιστοιχίσετε τους συγγραφείς της στήλης Α' με τα έργα τους στη στήλη Β'.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
Πόπλιος Βεργίλιος Μάρων	Ύμνος της Εκατονταετίας (Carmen saeculare)
Κόιντος Οράτιος Φλάκκος	Για την αρχιτεκτονική (De architectura)
Οβίδιος	Ab urbe condita (παρουσίαση της ιστορικής διαδρομής της «αιώνιας Πόλης» από την ίδρυσή της ως το 9 π.Χ.)
Τίτος Λίβιος	Μεταμορφώσεις (Metamorphoseon libri)
Βιτρούβιος	Αινειάδα (Aeneis)

Μονάδες 10

B. 2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της στήλης Α΄ με τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις της νέας ελληνικής της στήλης Β΄. Δύο λέξεις της στήλης Β΄ περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
domi	μπελάς
bello	εμπειρία
pericula	φάτσα
magnitudinis	δωμάτιο
facie	επιδείνωση
	μεγαλοπρέπεια
	ρέμπελος

Μονάδες 10

B. 3. Να συμπληρώσετε τα κενά των επόμενων φράσεων με τη σημασιολογικά κατάλληλη από τις λατινικές εκφράσεις που ακολουθούν (δύο από τις οποίες περισσεύουν): casus belli, Curriculum Vitae, alter ego, scripta manent, modus vivendi, a priori, primus inter pares.

- i. Αυτοί οι δύο δεν είναι μόνο κολλητοί, Αλληλοσυμπληρώνονται. Ο ένας είναι το ..... του άλλου.
- ii. Η επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στα 12 μίλια θεωρείται ..... για την Τουρκία.
- iii. Αύριο έχω κανονίσει συνέντευξη για δουλειά. Ετοίμασα και το .....
- iv. Ο Αρχιεπίσκοπος δεν μπορεί να επιβάλλει την άποψή του στο μητροπολιτικό συμβούλιο χωρίς τη συμφωνία των μελών του, αφού είναι .....
- v. Η ..... ιεράρχηση των αναγκών από την πολιτική προστασία μπορεί να προλάβει καταστάσεις κρίσεων.

Μονάδες 10

B. 4. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

supplicii: αιτιατική πληθυντικού

deōrum: κλητική ενικού

bello: αιτιατική ενικού

pericula: ονομαστική πληθυντικού

audaciā: κλητική πληθυντικού

beneficiis: ονομαστική ενικού

corpus: δοτική πληθυντικού

species: η ίδια πτώση στον άλλον αριθμό

hominem: ονομαστική πληθυντικού

ingentis: αφαιρετική ενικού

effigiēi: αιτιατική πληθυντικού

se: δοτική ενικού στο α' πρόσωπο

quem: αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος

eius: την ίδια πτώση στον πληθυντικό στο ίδιο γένος

ille: ονομαστική πληθυντικού στο ίδιο γένος

Μονάδες 15

B. 5. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

erant: τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα και στον παρακείμενο

certābant: τον ίδιο τύπο στον συντελεσμένο μέλλοντα

curābant: το γ' ενικό οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής

dederat: το β' ενικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

apparuit: το β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα ενεργητικής φωνής

existimāvit: τα απαρέμφατα ενεστώτα ενεργητικής και μέσης φωνής

venire: το γ' πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής

aspexit: το α' ενικό οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής

conspicit: το γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα και παρατατικού ενεργητικής φωνής

curavit: τον ίδιο τύπο στους υπόλοιπους συντελικούς χρόνους

Μονάδες 15

B.6.α) Στο πρώτο απόσπασμα («Rōmāni in suppliciis ... propter sapientiam validum erat.») να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε συντακτικά πέντε (5) εμπρόθετους επιρρηματικούς προσδιορισμούς. Να καταγράψετε, επίσης, τους όρους στους οποίους αναφέρονται.

(μονάδες 10)

β) «Quem simul aspexit Cassius»: Να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης, να αναφέρετε με ποιον σύνδεσμο εισάγεται, τι δηλώνει, πώς εκφέρεται η πρόταση και πώς λειτουργεί συντακτικά.

(μονάδες 10)

Μονάδες 20